

מאמר שני בסידרה: האם יעלו הצנחנים מאלג'יריה על ארמון הנשיא בפאריס

דם בחוצות פאריס

מאת אורי אבנרי

הצרפתים באלג'יריה הכריזו על מרד וה' קימו מיתרסים. הגנרל פנה אל האומה במ' לים נרגשות והכריז כי לא יסוג ממד' ניות מתן "ההגדרה העצמית" לאלג'יריים. הוא דרש מן הצבא לדכא את המרדה, וה' צבא עשה זאת, כך, על כל פנים, היה נדמה מרחוק.

עתה מסתבר כי התוצאה היתה הפוכה. מנהיגי הפאשיסטים, שונאיהודים, לאגא' יאר, ירד מן המיתרסים כשראשו מורם. החיילים, שלקחוהו כביכול בשבי, קיבלו את פניו כגיבור לאומי. הקצונה הסכימה לדכא את המרד רק אחרי שדהיגול הבטיח לה כחשאי כי ימשיך במלחמה ולא יכרת שלום עם לוחמיהחופש.

לאגאיאר שובת עתה שביתי-רעב. ב"ית סוהר צרפתי. גנרל-הצנחנים מאטו, שמתח ביקורת קטלנית על דהיגול, הפך אלוף פיקוד בעיר צרפתית בלתי-חשובה. הגנרל סלאן, מושל אלג'יריה לשעבר, שהתגרה בדהיגול, קיבל פקודה רשמית לסתום את פיו.

אולם הצבא לא נוצח. הכל ישק על כיו. דהיגול אינו מען לווו מתוך חשש שיעורר את חמתו. הוא שבוי בידי הגנרלים, וגם נאומיו בצרפתית המרשימה ביותר אינם יכולים להסתיר עובדה זו אף לרגע מעיני עמו. אין הוא מסוגל לקנות את השלום באלג'יריה במטבע קשה של פיתרון ממש. הוא יכול רק להציע שטרות מזויפים — שאיש אינו מוכן עוד לקבלם.

לפני שבוע פירסם מטה הצבא הצרפתי באלג'יר דו"ח רשמי על מהלך המלחמה בשנתיים האחרונות. הוא כוזב, כמו כל הדו"חות של הצבא הצרפתי, ושל רוב הצי' באות האחרים בעולם. עתוני צרפת ציטטו אותו במרכאות, בספק גלוי, אך אפילו הדו"ח הכוזב מלמד הרבה.

לדבריו, נהרגים עתה בכל חודש 1500 חיילים סדירים של "צבא השיחרור הלאומי" האלג'ירי (להבדיל מלוחמי המחתרת מאורחים הנשחטים בסיסנות על-ידי ה' צרפתים). בשנתיים האחרונות נפלו בקרב 7400 חיילים אלג'יריים — כמספר חיילי צה"ל שנפלו במלחמת תש"ח.

הכוח הסדיר של צבא-השיחרור מונה, לדברי הדו"ח, 15 אלף חיילים באלג'יריה, נוסף על 15 אלף בתוניס 8000 במארוק. זה צבא אמיתי, בעל דרגות, מדים ושרותי עורף, החולש על שטחים נרחבים במדינה. הודעות ממשלת אלג'יריה, לעומת זאת, מדברות על צבא של למעלה מ-100 אלף חיילים. עד כה הפילה המלחמה, לדבריה, כ-700 אלף קורבנות מבין העם האלג'ירי — מספר השווה, באופן יחסי, ל-200 אלף קורבנות בישראל, גברים, נשים וטף. לאור מספרים אלה, רק טיפש או חולה רוח מסוגל להעלות על דעתו כי צרפת עשויה לנצח במלחמה זו נצחון צבאי. אולם הצבא אינו רוצה להיכנע. לציוד עומדים מיליון מתישבים צרפתים באל-ג'יריה וחוגים רחבים של הפאשיזם והימין הצרפתי.

הגנרל הוא חסר-אונים מול מציאות זו. הוא מסוגל רק לנאום, לנפנף בידי ולקרוא לצרפתים להתלכד מסביבו למען גדולת צרפת. עוד מעט לא יהיה אפילו אבסורדי. הוא יעורר רחמים.

★ ★ ★

האישה החולה ליד הפינה

אם כן, מה מחזיק את הגנרל הארוך בשלטון? מדוע לא נעלם משטרו זה מכבר בתהומות הגנישה? פעם אמרו אצילי צרפת: "אחרינו — המבול" היום יכילו דהיגול להגיד: בצדק: "אחרי — המבול!" דהיגול נשאר בשלטון מפני שהכל חוששים מפני מה שעלול לבוא אחריו. בסוף המאה שעברה נהגו לדבר באירופה על "האישה החולה ליד הבוספורוס". הכוונה היתה לאימפריה העות'מאנית, שהיתה רקובה עד היסוד ומטה ליפול. מעצמות אירופה עשו יד אחת כדי להחזיקה בחיים באופן

יודע זאת. קרוב לחדיי שגם הגנרל מבין את הדבר. אולם הגנרל אינו יכול לזנו. הוא שבוי בידי הצבא.

★ ★ ★

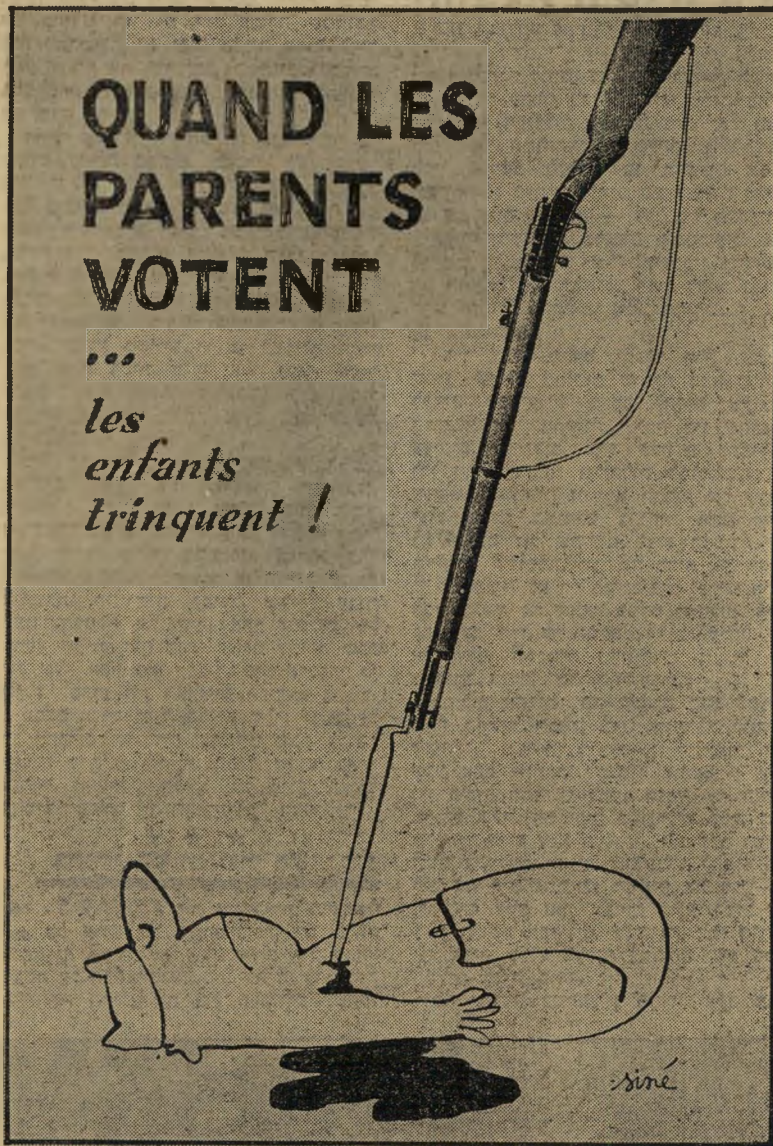
דרייפוס-פטן-אלג'יריה

הצבא הצרפתי של היום הוא אותו הרגע האחרון מאחורי משטרו הבוגדני של המרשל פטן. שום דבר לא השתנה. מעולם לא סלח לדהיגול על כי בגד במרשל הוקן ב-1940, וכי קרא לחיילי צרפת להתי' קומם נגד מפקדיו החוקיים ולהמשיך במל'

על אותה בעייה, אמרו: "הפיתרון בכיסו. עוד מעט יכסה אותו על צרפת. בינתיים הוא מתמקד".

כיום, כאשר הגנרל הולך מעיירה לעיירה ומשמיע פראזות ריקות על "אלג'יריה אל-ג'ירית" ועל "הגדרה עצמית", אחרי שה' סכינים יופקדו במלתחה" — יודעים הכל כי ספינסט זה אין לו סוד. הגנרל תוהה ותועה בדרכי המדיניות. אין לו פיתרון של ממש — ואילו היה לו פיתרון לא היה בכוחו לכפות אותו על איש.

היו ימים כאשר אפשר היה לשכנע את המורדים להסכים לשביתי-חשק, בתנאי ש'

השואל "ההורים מצביעים — הילדים משלמים" אומרת גלוית-דואר זו, הנמכרת בפאריס. זהו רמז לסיסמת האגודה למלחמה באלכוהוליסם, האומרת: "ההורים שותים — הילדים משלמים". גלויות מסוג זה נמכרות בחנויות רבות בפאריס, מהוות חלק ממסע ההתעוררות העובר עתה על השואל נגד מלחמת אלג'יריה.

חמה. הוא השלים עם דהיגול כאשר היטלר נוצח — אך הוא הוסיף לשנוא אותו. צבא זה העלה את דהיגול לשלטון, מכיוון שהאמין כי דהיגול יבצע את תוכניתו: די' כוי קיצוני באלג'יריה, עד כדי רצה'עם, כדי לשמור על "אלג'יריה צרפתית". אילו היה דהיגול מנהיג אמיתי, היה שובר את הקצונה מיד עם עלותו לשלטון. זה היה המיכתן האמיתי שלו. אין ספק שהבין זאת. אבל הוא השתמש מן המאבק, על כן ייכנס להיסטוריה כדמות טראגיקומית. בינואר האחרון היה נדמה כי בעל כורחו נכנס הגנרל למאבק המכריע, וכי ניצח זית הצבא. יסודות פאשיסטיים בקרב הקולונלים

כעבור שנתיים-שלוש יערך מישאל-עם הוי' גן. אולם ימים אלה עברו מומן. אלג'יריה החופשית קיימת. היא זכתה להכרה מצד כמה מדינות, ולאחרונה מצד ממשלת ברית-המועצות. מרבית חברות האו"ם תומכות בה. חילה-השדה שלה הוא, אחרי שנים א' רוכות של מלחמה מתמדת, כוח-מתחן מנוסה ומקצועי. המתחרת הלוחמת בצרפת, בא' זורים הכבושים של אלג'יריה, מתקומת עד כי היא מסוגלת עתה לחזור על מיבצעי אצ"ל ולח'י ולתקוף תחנות-מטרה בלב פאריס. שום דבר, חוץ מעצמות מלאה, לא יספק את לוחמיהשיחרור. כל בר-דעת בצרפת

שירות סך-מישל הן רחוב הנוצר הבינלאומי. כאן, בטוח יריקה משורות סך-גרמיידה-פרה, מסתובבים סטודנטים בני כל הלאומים. נערות גרמניות, שנשלחו לפאריס על-ידי אמהות טובות כדי ללמוד צרפתית, מסתובבות עם סטודנטים יפאניים; אנגליות מגלות מחדש את הודו בדמות צעירים חסונים ושחומי-עור, בכלל שעה משעות היום נמצאים ברחוב זה די כשיים כדי לשמש חומר-גלם למאה סימנידים רכי' פרסומת בבתי-ברז.

בערב הומה הרחוב מרוב זוגות צעירים. תערובת הצבעים היא פאנטסטית. אך הכל מדברים צרפתית, ועל צרפת. לעתים מת' קבל הרושם שאפילו הווגות השקועים באר' צע הרוחב בנושיות עמוקות, מבלי לשים לב לסביבתם (ומבלי שהסביבה תשים לב אליהם) הוגים אף הם בגורלה של צרפת.

באחת הפינות של רחוב זה נמצאת זנות מוארת. היא פתוחה גם בחצות, והתנועה רבה בה כמעט כמו בכניסה לקולנוע תל' אביבי. אך הסחורה הנמכרת כאן אינה מורכבת מתצלומי כוכבות. היא מורכבת מספרים.

בחלון-הראוה מתנוססים השבוע תצלומי ענק מימים נשכחים: שוחה של חיילי ה' ריגדה הבינלאומית בספרד, פגישה של היטלר ומוסוליני, ובעיקר: ממשלת-הכניעה של וישי, דמותו הטראגית והמבישה של המארשל פטן. יש כהנה בתצוגה זו. היא באה להזכיר לצרפתים לאן הוביל הפא' שיום את צרפת — בפעם שעברה. החנות מסודרת בטוב-י-עם. התרבות מר' צגת בה בצורה המגרה את התיאבון. כל ספר נראה כאילו איראפשר להתקיים בלע' דיו. ישנם ספרים מכל הסוגים. אך הדגש מושם על ספרים מסוג מסויים: אותם הסי' פרים המוצאים על-ידי הוצאה השמאלנית, שהיא בעלת החנות.

ספר אחד מורכב אך ורק מקטעי עתונים של תקופת וישי. שני מוקדש לקורותיו של אדולף היטלר. הוא ערוך בהתאפקות רבה. בעמוד הראשון תצלום של חייל ה' מני יחיד הצועד צעד-מיסדר, תוך הרמת מגפו, בראש גדוד שאינו נראה בתמונה. תמונה פשוטה בתכלית — אך משום מה עוברת צמרמורת בגוף המסתכל בה. חנות פשוטה זו, בעלת האווירה התר' בותית השקטה, היא שדה-קרב במלחמה הגורלית הסוערת ברגע זה במעמקי נשמתו של העם הצרפתי. כל צרפת מלאה שדות' קרב כאלה — אולמריאסיות, בתי-קפה, מי ערכות עתונים, בתים פרטיים.

כאן מוכרע גורלה של צרפת. יותר מזה: כאן מוכרע אם בכלל עוד תהיה קיימת צר' פת בעוד דור או שניים. כל צרפתי, אפילו שכני השמן בשולחן הסמוך במסעדה, הבר' לע בריכוז רב כל-כך את שכלוליו, חש בזאת. הכל יודעים כי ההכרעה יכולה ליפול עוד הלילה, או מחר בלילה. איש אינו יודע מה תהיה.

★ ★ ★

ספינסט ללא סוד

ש דרך בטוחה לעורר צחוק בכל חבי' זה צרפתית. צריכים רק לשאול את בעל-הבית אם הוא יודע לחקות את הגנרל דהיגול. תמיד מתברר כי זה תתבינו יזקד ביותר. כי את הגנרל קל מאוד לחקות.

אומרים שרק צנע קטן מפריד בין הק' דוש והמגוחך. היו ימים כאשר הגנרל נר' אה כמעט כקדוש. היום מסכימים הכל כי הוא אבסורדי. הפנים הנפוחות, הזרועות ה' מורמות כזרועות משה רבנו, הקומה ה' ארוכה ההולכת ושמונה באמצע, הפאות ה' הנובב' של המלים היוצאות מפיו בסיגנון צרפתי נהדר. מיד עם עלייתו לשלטון, כאשר השמיע דברים ותומים על פיתרון בעיית אלג'יריה, אמרו הכל: "הנה אדם פיקח. הוא יודע בדיוק מה הוא רוצה, אבל הוא לא יגלה זאת לאיש בטרם עת". כעבור שנה, כאשר עדיין דיבר בחידות